

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken November' 21-dik napján, 1817-dik esztendőben.]

Portugallia.

A' Koronaörökös Hertzegnének *Leopoldina* Austriai Cs. Fő Hertzegaszszony-nak *Madera* szigetére való kiszállásáról 's ott egy pár napokig való mulatásáról már emlékeztünk röviden. *Lisbonából* így írناك ezentárgyrol bővebben: —
 „Megérkezvén a' Királyi hajók a' *Maderai* öbölbe, a' Kormányozó *Correa-de-Mello* ő Exc. ja a' maga Stábjával 's a' Püspökkel egyetemben *Oktober'* 11-dikén reggel megjelentek a' VI-dik *János* nevű lineahajón, a' hol azonnal szerentséjek vala a' Fő Hertzegaszszony' kezének tsókolására botsáttatni, ki is legnagyobb kegyességgel fogadta őket, 's elfogadta azon szíves meghívássokat, hogy hozzájok a' szigetre kimenni 's őket látogatásával megtisztelni méltóztatna. Még az nap' délután minden kísézőjével megjelent a' szigeten ő Cs. Fő Hertzegaszszony-sága, 's nagy örvendezéssel és pompával fogadtatott. A' Püspök a' város kapujához elejibe vitte a' Feszületet: 's a' Fő Hertzegaszszony térdhajtással idvezlette azt. Innét a' templomba mentek czeremoniás processióval 's *Te Deum laudamus*t énekeltek azért, hogy az útozást addig szerentsésen tette ő Fő Hertzegaszszony-sága. A' templomból a' Kormányozó palotájába kísértetett a' Felséges útozó, a' melly előre elkészítetett vala számára. A' hol elment, az ablakokból néző sokaság virágokat hányt az utzákra. Azon három napok, mellyek alatt ott

mulatott, tsupa örvendezés' napjai valának; a' város minden estve szépen megvilágosittatott; 12-dikben és 13-dikban a' város' környékeit is megjárta és szemlélte ő Fő Hertzegaszszony-sága, a' hol a' Püspök, 's *Page* nevű Anglus kereskedő 's több más mezei birtokosok, oly szerentsések voltak, hogy a' Fő Hertzegaszszonyt magoknál szemlélhették, 's fényes inneplésekkel tisztelhatték, ki is a' maga kegyes lebotsátkozása által minnyájoknak szíveket megnyerte. Szívének jó-ságát mutatja egyebek közt a' következő történet: Egy hajós-legény egy vitorla fárol leesvén, meghalt. Értésére esvén ő Fő Hertzegaszszony-ságának a' dolog, mindjárt penziót rendelt az özvegyen-maradott aszszony-nak 's a' férje' esztendei fizetését előre kifizettette néki. — *Maderától* 13-dikban éjfélkor indult tovább a' hajós se-reg *Rio Janeiro* felé.“

* * *

A' *Lisbonai* özszeesküvésről 's az özszeesküdtekre kimondatott ítélet-tételről körülállásos előadás jött-ki nyomtatásban, melynek ennyiben áll a' summázata: — A' bünösök ellen való főbb Dokumentumok 24 proklamátziók, z' mellyek egy *Regeneratzió-Tanátsa'* alírása alatt adattak-ki. Ezekben nyilván kifejeztetik az özszeesküvésnek plánuma, tudniillik a' jelenvaló Országlásnak felfordittatása 's egy más Országlásnak felállittatása. Ide járultak bizonyos *Meghitelező Irások*, mellyek azeránt való útasításokat foglaltak magokban, hogy mi módon kelljen

*)

az özszeesküvés' előmozdítóinak számát nevelni. Ezek az irások is a' nevezett Tanáts által voltak aláíratva, 's egy fejer és veres kötös zöld petsét volt reájok üttetve. Ide tartoznak még az: özszeesküvés' tagjainak laistromaik, kerülő irási formulák, 's végezetre egy Anglus nyomtató sajtó a' proklamátzióknak nyomtatására.—

Pinto Silva megvallja, hogy ő egy titkos társaságnak tagja lett volna, melynek tzelzése a' volt, hogy egy Constitu-tziós Királyság állittassék-fel. Ki-vallotta a' maga bünos társait 's azon Bízatosokat, kiket a' tartományokba akartak széllyel küldeni, 's azt is, hogy ő volt légyen az, ki egy *pasquillust* (rágalmazó irást) *Marschal Beresford* ellen kifüggesztett.

Campelo-de-Miranda kinyilatkoztatja, hogy *Oberster Monteiro*-tól hallotta, hogy az özszeesküvésnek tzelje a' volna, hogy *Beresford* *Marschal*, az Ország' Kormányozóival 's a' több fennálló fő tisztviselőkkel egyetemben megöljék; hogy a' *M. Beresford* megölettetése után *Generális Gomez Freyre* a' seregek' fő vezérévé rendeltetett volna, és hogy az özszeesküvés' tagjai egy előképpen való Tanátsot állítottak volna fel a' meghatározott intézeteknek végrehajtására.

Zászlótartó Riberio Pinto, egy Szabad Rómivesi Társaság' ábrázatjába öltöztetni iparkodott a' maga vallástételei által az özszeesküvést. Erössítette: hogy a' *Regeneratzio' Tanátsa*, tsak egy ő általa 's még vagy három más tzimborások által kigondoltatott költemény volt légyen, mellyel ök tsak arra tzeloztak, hogy a' dolognak annál nagyobb tekintet adhassanak azok előtt, kik az ő társaságokba azután beállani fognának; hogy a' proklamátziók 's egyéb meghitelező irások is tsak erre a' végre lettek volna készítettve; hogy *Gomez Freyre* nékiek úgy nyilatkoztatta volna ki magát, hogy tsak úgy válolja-fel a' fő vezérséget, ha a' részesek elég nagy számra fognak tel-

ni; hogy *Báró Eben* a' titokba nem volt felszenteltetve, hanem tsak *Gomez Freyre*-től hallhatntt valamit; 's hogy sokak a' vádoltatottak közzül tsak színből és a' magok tudtok nélkül irattattak volna be a' titkos társaság' tagjai közzé. Hogy a' proklamátziókat ő nyomtattatta, megvallja.

Oberster Monteiro - de - Carvalho megvallja, hogy zászlótartó *Riberio Pinto* ötet egy titkos társaságba beavatta, melynek tzelzése a' volt, hogy *Marschal Beresford* megölettessék, néhány Kormányozók elfogattassanak, és addig, míg a' *Cortesek* egy Constitúzionális Királynak választására özsze hivattathatnának, egy fő vezér és egy Előképpen-való Kormányozó neveztesse-nek-ki. Erössítette, hogy az özszeesküttek' laistromának egy része 's a' *Regeneratzio' Tanátsa*, költemények legyenek. Megvallotta, hogy ő is beszéllett *Generális Gomez Freyre*-vel, a' ki megígérte, hogy felvállolja a' fő vezérséget, de a' társaságba nem avattatott-be. Azt is mondotta néki ugyan ezen *Gomez Freyre*, hogy *Marschal Beresford* ellen mindent szabad elkövetni, mert ő *Despotai hatalmaskodást* gyakorol, 's a' ki ellen ő (*Freyre*) maga személyesen is kész leszen mindent elkövetni, azért, hogy ötet, mikor harmadfél esztendei hátra lévő zsóldját kérte volna, elküldötte a' szolgálatból.

Gomez Freyre (*Generál-Lajtnánt*), a' maga első kikérdeztesében úgy nyilatkoztatta-ki magát, hogy előtte sem özszeesküvés sem valamely irás esmeretese nem voltak. Második versbéli kikérdezteskor megvallotta, hogy *Monteiro*, *Pinto*, *Nives*, és mások, bizonyos plánumokat terjesztettek elejébe, hogy ő ezeknek azt tanátsolta, hogy nagy vigyázással nyúljanak a' dologhoz, és hogy ő meghaladni látszott őket plánumjoknak gyökeres kitanulhatása végett, oly tzelzással, hogy minden rendetlen fejtelenségnek elejét vehesse, 's hogy a' Ki-

rályságot az igaz jussal bíró Monárkának megtartathassa. Erössítette, hogy ő a' nevezett személyeket nem nézte özszeesküdteknek lenni, de ellenben esmér ő egy más valóságos özszeesküttet, tudniillik Beresford Marschalt, a' ki magát a' Kormányozók' Aktájának ellene szegzette. Harmadik kikérdeztetésekor megvallja végezetre, hogy ő, a' nélkül hogy valaha az özszeesküttek gyűlésébe ment volna, megígérte nékik, hogy mihelyest ők a' Marschalnak és Kormányozóknak elfogása vagy megölése által az Országlást felfordították, ő a' fegyveres seregeknek vezérlését azonnal által veszi; hogy az ő tzélzása a' volt légyen, hogy a' fegyveres seregekhez való befolyása által minden fejetlenségnek gátat tegyen; és hogy végezetre, mihelyest a' revolutzió megtörtént volna, ő a' Püspököket, Grande-seket, 's Nemeseket azonnal özszeehivatni akarta, hogy egy Országlószéket formáljanak oly tzélzással, hogy a' Koronát a' mostan Uralkodó Felség' számára megtartsák. Egyéberánt, a' népet is megkérdezni akarta, 's ha a' nép a' mostani Kormányozóknak megtartatásokat helybe hagyta volna, ő ezeket is meghagyni szándékszott hivataljokban. Átaljában azt is megvallotta, hogy ő egy Szabad Kőmives Társaságnak Mestere légyen.

Garcia Henrik mindent megvallott, a' mit felölle az ő tzimborássai kimondottak. Ötet Oberster *Monteiro* avatába a' társaságba, a' ki úgy irta-le előtte Marschal *Beresfordot* 's ennek Generál-Stábját, mint az ő hazájok' elnyomóját.

Cabral egy hosszú és özszezeavart nyilatkoztatást tévén, az ellene intéztetett vádpontok 's a' tzimborások által felölle kimondatott dolgok között némelleyeket tagadni iparkodott.

Francisco-de-Nives megvallotta, hogy ötet az Oberster deklamálásai a' *Beresford* ellen való özszeesküvésbe be-

le vonták: de ő semmit nem tudott abból, hogy ez az özszeesküvés a' Portugallus Kormányozók ellen lett volna intéztetve; sőt hogy inkább véle elhíttetni iparkodott a' nevezett Oberster, hogy magok a' Kormányozók is felindúlva volnának a' Marschal ellen.

Antonio-de-Souza (egy Építőmester) oly nyilatkoztatást tett, hogy ötet Oberster *Monteiro* reá akarta venni a' titkos társaságba való beállásra, de ő nem engedett ezen sugallásoknak. Azt megvallotta, hogy néki több féle lázzasztó proklamátziókat mutattak, és hogy ő gyakran látogatott-meg oly személyeket, kik felöl tudta, hogy az özszeesküvés tagjai legyenek.

Ricardo Figueria, *Manuel Monterio*, *Ignacio Figüereido*, és *Diaz Riberio* megvallják, hogy az özszeesküvésbe beavattatva voltak, hanem, hogy ők tsak az Anglusok' elkergettetését tartották annak tzéljának lenni.

Fonseka Nives megvallja, hogy esmeretes volt előtte az özszeesküvés és hogy vétett; de ő azért nem árulta azt el, hogy nem voltak bizonyító irások kezei között, és hogy Báró *Eben* néki azt mondotta, hogy az egész dolog tsak mese. Mondja, hogy ezen Báró egy levelet kezdett-el az ő jelenlétében Marschal *Beresford*hoz írni, a' melly által ennek javasolni fogja, hogy mennyen haza Angliába.

Báró *Eben* azt erössíti, hogy néki ezen özszeesküvésről tsak igen bizonytalan kifejezésekkel beszéltek; 's hogy ő hozzá postán érkezett egy lázzasztó proklamátzió, a' mellyet ő *Gomes Freyré*nek megmútatván, e' néki azt tanátsolta, hogy arról senkinek semmit ne szójjon. A' Marschal *Beresford*ot illető motskolódó írásra nézve megvallja, hogy az az ő keze' írása, de nem az ő szerzeménye volna, 's hogy ő azt tsak azért irta volna le, hogy Londonba a' *Sussek-*

si Hertzegnek küldje, kít ő a' Portugalliában uralkodó hajlandóság felől tudósítani akart.

Suder-de-Gama megvallja, hogy a' Sógorától tudósított volt az özszeesküvés felől, de ő azon iparkodott, hogy ezt, *Cabrólt*, attól elvonhassa.

Virissimo Ferreira-da-Costa oly nyilatkoztatást tett, hogy őtet *Cabrol* meghívta az özszeesküvésbe való beállásra, de ő ennek szavait megvetvén néki eleibe terjesztette, hogy Portugallia most legvirágzóbb 's legboldogabb állapotban lévén egy tzélnélkül való revolutzió által gyámultalan állapotra fogna juttatódni. Ő készített is egy irást ezen tárgyra nézve a' Kormányozókhoz, azért, hogy ezeket vigyázó eszközökkel való élésre vegye, de *Cabrolt* nem árulta el, mint hogy mind magát mind plánumát megvetette.

Cristoval-de-Costa azt vallotta, hogy *Cebrol* őtet is kísértette, de ő ezt el nem árulhatta, mert semmi irás nem volt kezében, mellyel a' maga feladását megbizonyithatta volna

Az ezekre kimondatott ítélet ez: A' nyoltz első (3 Hadnagy, 1 Oberster, 1 General-Lajtnant, 1 Strázsamester, 1 Májor, 1 birtokos) felakasztatnak, azután fejeik elüttetnek, testeik hamuvá égettetnek 's a' tengerbe szórattatnak. — Négyen: *Figüeiro* (kapitány), *Monteiro* (kapitány), *Figüiredo* (birtokos), és *Ribeiro* (Notáriusi iródeák), felakasztatnak 's fejeik elüttetnek. — *Souza* (épitő inzsínör) holtig tartó számkivetésbe küldetik *Angolába* (Afrikába), 's jószágai elvétetnek. Hasonló módon küldettetik *Nives Francisko* tiz esztendőkre *Mozambiquébe*, 's jovainak fele elvétetik. — *Suder-de-Gama* birtokos is *Angolába* küldetik öt esztendőre. — Báró *Eben* (tiszt az Anglus Generál-Stábnál) Portugalliából, Algarbiabel, és Brasiliából küldtetik, oly módou, hogy ha többé ezen

országokban megtaláltatik, holta' napjáig valamelly Afrikai várba zárattatnk. — A' két *Costa* (Májor és Al-Hadnagy) szabadon bocsátatnak. — A' per' költségét egygyütt fizetik-meg átaljában a' bűnösök.

Angliai tudósításokban olvassuk, hogy ezen példás ekzekútzio Oktober' 18-dikán végrehajtatott azon tizenkettővel, a' kik halálra ítéltettek. A' 8 első, mint az egész ítélet tartotta, felakasztattak, megégettettek, 's hamvok a' *Tagus* vizébe szórattott. Ez a' munka minnyájokkal egygyenként és egymásután vitetett véghez, 's hat órát tartott. Azt, a' kit elébb felakasztottak, minnyájan nézni kellett az utánnok következőknek, úgy hogy a' 8-tzadik minnyájoknak kivégeztetését végig nézte. A' 9, 10, 11 és 12-diknek holt testeik kiadattattak rokonainknak az eltemettetésre.

Frantzia Ország.

Végezete a' Frantzia Király' beszédének, mellyel a' Kamarák' üléseiket Nov. 5-dikén kinyitotta: —“

„A' rekrútázásra nézve a' Constitu-tzióval megegyezőleg egy törvényjavallást készítetttem. Az az akaratom, hogy semmi privilegiumhoz ne folyamodhassék senki: hogy a' Constitútziónak, ennek a' mi valóságos vezértsillagunknak, a' melly minden Frantziáknak minden külömbség nélkül ajtót nyit a' megtisztetésre és hivatalokra, lelke és határozásai ne legyenek megtsalók, 's hogy a' katoná a' maga pályafutásának utján csak a' táalentumok' 's szolgálatbéli érdemek' sorompóját szemlélje maga előtt állani. Ha ennek a' hasznos törvénynek végrehajtatása valamelly nevededést talál okozni a' mi katonai költségeink' laistromában, ti, mint az én népem' gondolkodásának tolmátslói, nem fogtok késedelmzők lenni oly intézeteknek megtételében,

a' mellyek Frantziaországot azon függetlensége és méltósága erant bátorságossá teszik, a' mellyek nélkül sem egy Kiraly sem egy nemzet fenn nem állhat. —

„Leiram előttetek terheinket 's azon eszközöket, mellyeknek elővetettetését azok kívánják. Bérékesztésül kellemetesebb tárgyakra forditom figyelmetességeket. A' vallás, ez a' még e' földön is minden boldogsagnak fundamentuma, mellyet a' Fr. Szentegyháznak visszaadatott békességnek köszöntünk, ismét virágzó állapotra fog jutni közöttünk. A' tsendesség és bizodalom visszatérni kezdenek közünkbe; a' hitel erősebb labra áll; a' mezei munka, kereskedés, és mesterségi szorgalmatoskodás sikeresednek; új ritka művek tűnnek elő, mint bamulás' tárgyai. Egygyik fijam (Hertzeg *Angoulem*) ezen szempillantatban az ország' egy részén útozik, 's a' maga lelkének jó gondolkodásáért, melly az ő magaviseletéből kitündöklök, áldáskivánást arat mindennütt; és Én, ki a' magam népe' boldogittatására való törekedésen kívül semmi egyéb hajlandóságot nem esmerek, 's a' ki tsak éppen is népem' boldogittatásáért találök kevélységet azon hatalomban, mellyet minden megtámogatások ellen meg fogok oltalmazni tudni — én mondom érzem, hogy engem' szeret ez a' nép, 's önnön szívem bizonyítja, hogy nekem soha nem fog ezen vigasztalásban fogyatkozásom lenni.“

* * *

Minekelötte ezen beszédnek tartására ment volna a' Király, élébb Szent Mise halgatásra ment fényes pompával a' maga familiajával, 's az Ország' Pairjeivel 's Küldöttjeivel a' Boldogaszszony' templomába. Onnét egy óratájban a' Küldöttek' szalájába ment, a' hol már a' Pairek is jelen voltak. A' gráditson 12 Pairekből 's 25 Küldöttekből (Deputatusokból) álló követség által fogadtatott, 's a'

trónusra ült. Mellette két felöl a' Királyi Princzek; alatt a' tronus mellett kétfelöl a' Ministerek, Marschallok, és Státusministerek, a' Fő Camarás (Talleyrand), a' Fő Czeremoniamester (Marquis de Dreux-Brece), 's a' Fő Cancellarius (Dombrey), a' nékiek rendeltetett helyeken; a' Pairek a' nékiek határozott padokon a' magok rangok szerént tudniillik, az elsön a' Hertzegek, másodikon a' Marquisok, harmadikon a' Vice-Grófok, negyediken a' Barók, utánok a' Deputatusok, a' Kir. Hertzegaszszonyok pedig a' Chartresi ifjú Hertzeggel, a' tronussal általellenbe helyheztetve lévő kárpitos székekben, ültek. Sok szép és tzipra öltözetű aszszonyságok is nyomakodtak-be egész a' Deputatusok' padjaikig. A' Paireknek maga parantsolta a' Király, a' Deputatusoknak pedig a' Cancellarius által engedette-meg, hogy üljenek-le, 's azután kalapemeléssel az egész gyűlést köszöntvén, hozzá fogott a' már előadott beszédhez; 's ennek is vége lévén, a' Belső Minister egy esküvést olvasott-fel, melynek ez az értelme: — „Esküszöm, hogy a' Királyhoz hűséges leszek, hogy a' Constitutzió 's az Ország' törvényei erant engedelmességgel fogok viseltetni, és hogy úgy viselem magamat, mint egy jó és betsületes Deputatushoz illik.“ — Azután mind azok a' Deputatusok, a' kik most választattak, neveiken egygyenként elé szollittattak, 's ezen szókat hangosan elmondottak: *En erre meg esküszöm!* — Ekkor kinyilatkoztatta a' Cancellarius, hogy a' Törvényhozó gyűlés' ülései az 1817-dik esztendőre kinyitattva vagynak; meghívta a' Deputatusokat, hogy 8 dikban tanátskozásra gyűljenek össze: a' Király pedig kísérelőjével egygyütt, ágyuk' durrogása által köszöntvén, mint jött is volt, a' Tuilleriakastélyba vissza ment.

A' *Lyon*i Profoszós törvénszék az

utóbbi özszeesküvés' részeseire Nov. 3-dikán kimondotta az ítéletet, kik közül halálra tsak egygyet; hármát két esztendei fogságra és 500 Fr. birságfizetésre; egygyet három esztendei fogságra 's ugyan annyi birságfizetésre, négyet öt esztendei fogságra és 1000 Fr. birságfizetésre ítélték; hármát azért, hogy fontos dolgokat vallottak ki, szabadon elbocsátottak; 16-tot pedig kik között van *Lavaletténé* is, feloldoztak a' vád alól, a' nevezett aszszonyságot és *Joannot* azért, hogy nem találtatott elég bizonyság ellenek, a' más 14 gyet pedig azért, hogy ártatlanoknak találtattak.

B é t s.

Császár és Császárné ö Felségek tegnapelőtt, úgy mint szerdán délutáni egy óraker, minekutánna a' Monárkhiának nagy részét öt hónapokig tartott utazások alatt, valóságos atyai és anyai gondoskodással bejárták volna, Béts városa lakosainak örömeire kivánt jó egészségben, szerentsésen megérkeztek, 's Felséges familiájok 's a' Cs. K. Udvari Fő Tiszti-karok által a' Császár ö Felsége' lakó szobáiban fogadtattak és tiszteltettek.

A' Spanyol Király' egygyik testvére *Don Francesco de Paula*, egészszen esmeretlenül, Gróf Moratella név alatt, tegnapelőtt ide érkezett. A' Wieden nevű külső városban lévő Császári házba szállott-be, 's *Odonel János* és *Chotek* Grófok 's Cs. K. Kamarás urak noveztettek ki, hogy az első Kamarási 's a' másik Adjutánsi szolgálatot tegyenek ö Királyi Hertzegsége mellett.

A' Státusnak egygyik igen érdemes és fő rangú szolgája, Státus és Conferen-

tziális Minister 's Csehországi legelső és Austriai első Cancellarius, Gr. *Ugarte* Aloysius úr, e' hónap' 18-dikán déli 12 óraker, Szent Sacramentomokkal való élés után, a' testébe esett fene miatt, meghalálozott. Hoszszas és hasznos szolgálatai által szerzett érdemeinek megjutalmaztatásául, meghalálozása előtt tsak kevés napokkal vette vala a' Fels. Császárnak tulajdon kezeiből azt a' megtiszteltetést, a' mellyben egy Austriai bármi nagy érdemü Státusszolga részesülhet, tudniillik az Arany Gyapjú Rendnek tzipmerét.

* * *

Mit használ a' paha bibor bársony ruha!
Páltza birodalom elvész mint az álom.

Az aszszonyi nemnek egy szép virága, kit a' Gondviselés arra látszott vala határozni, hogy ditsősséges neve napkelettől fogva napnyúgotig 's déltől északig, szárazon és tengereken esmertessék 's tiszteltessék (mert hol nem esmerik 's nem tisztelik már ma az Anglus Uralkodók' nevét!), *Carolina Augusta* K. Hertzegaszszony, a' Nagy Britanniai Régens Princz leánya 's egygyetlenegy gyermeke, ezen fényes birodalom' Koronájának örököse, a' *Szakszoniai Koburg Leopold* Printz ö Kir. Hertzogsége élete kedves párja, nintsen többé az élők között. Nov. 5-dikén estvéli 9 óraker egy holt fiú-gyermekeket szülvén, azután 1-gyedfél óratájban, lélekzési nagy nehézséget, nyúghatatlanságot, 's elgyengülést kezdett érezni, a' melly 3-madfel óratánnig terhesülvén, ekkor egy halálos lélekzés, kedveseinek utólsó órájokig tartó szomorúságára, végképpen elaltatta ö Kir. Hertzegaszszonyságát.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Nov. 18-dik napján 300 — 19-dikén 299 — 20-dikán 299 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pest Nov. 15 - dikén. T. N. Pest Vármegyének e' folyó hónap 11-dik napján tartatott Közönséges Gyűlésében e' következő említést érdemlő dolgok történtek: Minekutánna a' Királyi Táblához Itélő Mesternek által tétetett, már most Mélt. Ozoray *Ottlik Dániel* úr, híven folytatott Második All-Ispányi Hivatala folyamatajának véget vetett volna azzal, hogy a' Tek. Karokhoz és Rendekhez egy igen érzékeny beszédet intézvén, tőlök elbűtszott: a' T. Karok és Rendek az ő üresen hagyott székének betöltéséről gondolkoztak. Minthogy azonban e' fontos lépést méltóbbnak tartották a' Rend és Törvény szerént való Székujjításra fenntartani: tehát abban határozódott a' dolog, hogy Első Vice-Ispány Tek. *Szent-Királyi László* úr kéretessék meg közönségesen, hogy a' Második Vice-Ispányi Hivatalnak is terheit addig az ideig felvállalni, és tulajdon Hivatalának terheivel öszve foglalni, ne terhelhetnék; melly ajánlást a' tisztelt Uraság dicséretes készséggel el is fogada. Ezenkívül a' Nádor, és Fő Ispány ő Cs. Kir. Fő Herczégének azon levele is felolvastatván, mellyben Tek. *Fribaisz Antal* úrnak eddig az ideig viselt Contributionalis Kaszsa' Perceptor Hivataláról öregsége miatt való lemondása jelentetik: ezen tárgyra nézve ilyen lépések tétettek. Jóllehet ezen Hivatal következősszerént Tek. *Kiss Sándor* Urat illetné, ki eddig az ideig, és most is a' *Domestica Cassa*' Perceptorságát közönséges megayúgovással vitte, 's folytatja; minthogy azonban Tek. *Kiss Sándor* úr ezen hivatalában megbizonyított hívsége és pontossága által mindeneket, nevezetesen pedig ő Cs. K. Fő Herczégét meggyőzte afelől, hogy nála alkalmatossabb és ügyesebb férfiúra nem is lehetne azt a' hiva-

talt bizni, mellyet ő visz: tehát Tek. *Kiss Sándor* úr ugyan hivatalában meghagyatott, mindazonáltal Assessorrá való tétetésén kívül, még azt is nyerte, hogy Hivatala, melly eddig a' Contributionalis Cassa Perceptorságának alá volt rendelve, most ezzel egy rangúvá tétetett; Tek. *Fribaisz Antal* úrnak helyébe pedig Contributionalis Cassa Perceptorává Tek. *Kovátsóczy László* Tábla - Biró úr tétetett. Ugyan ezen Gyűlésben Titt. *Greypel* Major úr kötábláról nyomtatott új Átlását ajánlotta a' Tek. Karoknak, és Rendeknek, melly is a' mustra' látása után úgy megtetszett közönségesen, hogy a' tisztelt Major úr Munkájának a' Gyűlésbenjelenlévők között egyszeriben több vevői akadtak. — A' húst ugyan ez a' Gyűlés 24 kr.ról 20 krajtzárra szállította.

A' Jászsághol Nov. 15 - dikén. — Tsak nem régibe szüntek-meg leveleink az Idvezültt Palatinusné Cs. Kir. Fő Herczegaszszony Hermine gyászos kimulásáról 's az azt követett környülállásokról hírt mondani. A' megboldogultt eránt tartozó tisztelet kötelez bennünket, hogy azoknak az intézeteknek közönségessé tevését se mulassuk-el, mellyekkel a' Jászság, Fels. Nádor Ispánnya' Grófja' 's Fő Birája' szeretett Életepárjának véletlen halálát gyászolá. T. i. mihelyt a' gyászos történetnek híre megvalóságosult, egyszeribe oly rendelkezések tétettek itt, hogy a' Ns. Hármaskerületekben mindenütt, minden templomokban 3 egész napokon, minden nap 3szor megkellett a' harangokat vonni. Ezen kívül minden Reformatum templomokban halotti Predikátiók mondattak, más vég-tiszteleti ceremóniák tétettek. Olly érzékenyen részt vett az egész Jászság ezen ceremóniák alkalmatosságával a' szomorú történetben, hogy igen sokaknak szemeikből záporoztak a' könnytseppek. A'

Ns. Hármaskerületeknek Tisztviselői pedig 3 egész hónapokig tartó gyászt vettek-fel.

* * *

Végezte a' 41-dik számú M. Kurir' Toldalékjában félbemaradott útozási előadásnak: —

Broodra Tótországban Octob. 23-dikán jutottak-el ő Felsőgek. Jóllehet 3 egész hétig szüntelen esett az eső: még is egyre folytatták utjokat. *Broodon* a' számokra elkészített ház előtt Feldmarsal Lajtnant Báró *Siegenthal* ő Nagysága, Generalmajor Báró *Feuchtersleben* ő N. ga mind ketten Kommendánsok fogadták a' Katonatiszti Karral, Papsággal, Tisztviselőkkal és Tanátsbeliekkal egyetemben ő Felsőgeket. Az ágyuknak durrogásaik, és a' sántzokra kiállított gyalog katonáknak lövöldözéseik, sok ezer hív jobbágyoknak szives *éljen* kiáltásaikkal öszve elegyedve jelentették az ő Felsőgek megérkezésekből származó örömet. Délbe a' Felsőges személyek méltóztattak a' Generalis urakkal és a' Stabhoz tartozó Tisztekkal együtt ebédelni. Ebéd után pedig Audientziák voltak, mellyeken a' kegyelmes Fejedelmi személyek minden hozzájuk folyamodókat kihallgatták, és vigasztalással botsátották őket vissza. Estve tűzijáték, és illuminatzió volt. Más nap a' Császár ő Felsőge megvizsgálta az erősséget, a' Fegyvertárt, és Kaszárnyákat, mellyeket mind olyan állapotban talált, hogy a' Várkommendánsának Báró *Feuchtersleben* General-Máyor ő N. gának megelégedését kinyilatkoztatta. Innen egyenesen az úgy nevezett veres házba ment ő Felsőge, a' hol Boszniának szerentséltető Követségét kihallgatni, és annak szives tisztelő kifejezéseit kegyes Atyai indulatjával visszazonozni méltóztatott. Ezután *Gradiska* felé utaztak. el ő Felsőgek.

* * *

Pesten, mint a' Titt. Kereskedői. Elöljára

ró Urak kiadták, ilyen áron keltek a' *Leopoldi* vásárban a' hazai termések: —

<i>Gyapjú.</i>	<i>Mázsája.</i>	<i>Forint.</i>
Egy nyírésű	—	210—250
Megnemesített téli	—	170—190
— — nyári	—	145—160
Közönséges	—	85—95
Magyar Gyapjú	—	120—135
<i>Viasz. Méz.</i>	<i>Mázsája.</i>	
Sárga Viasz	—	240—270
Fehér Méz	—	80—100
Sárga	—	60—70
barna	—	65—75
tisztítatlan	—	55—45
<i>Dohány.</i>	<i>Mázsája.</i>	
Döbrei	—	40—65
Szegedi	—	35—40
Debreczeni	—	40—45
<i>Siradék.</i>	<i>Mázsája.</i>	
Tehén vaj	—	170—190
Szalonna	—	75—90
Háj	—	150—
Olvasztott Fagygyú	—	100—110
<i>Pálinka.</i>	<i>Akója.</i>	
Slivovicza:	—	40—80
Rozs Pálinka	—	45—50
Törkölpálinka	—	50—60
<i>Bor.</i>	<i>Akója.</i>	
Budai ó bor veres	—	60—100
— — ideji	—	15—20
— — fejer ó bor	—	60—100
— — ideji	—	16—22
Mezőföldi bor	—	8—12
<i>Börök.</i>	<i>Párja.</i>	
Ökör bör:	—	65—
Tehény bör	—	40—45
Borjú bör	—	5—6
Ló bör	—	12—15
Juh bör	—	4—5
<i>Külömbkülömbfélék.</i>		
1 Mázsá Hamuzsir		28—38
— — Repeze olaj		90—105
— — Lenmag olaj		120—125
Gubats 1 Köböl		18—24
Szarvak 100 darab		6—18